

वा० रा०

परिषदः सभ्याः ॥ २४ ॥ नयाचे नयाचितवान् नानुशासामि नानुशिष्टवान् शबार्षः ॥ नानुजानामि वनवासायेतिशेषः ॥ नाभिजानामीतिपाठेवनवासोद्युक्तमितिशेषः ॥ २५ ॥
अहमेव प्रतिनिधित्वेनेतिशेषः ॥ २६ ॥ तस्य भ्रातुः भरतस्य ॥ २७ ॥ यज्जीवतापित्रा विक्रीतं मूल्यं गृहीत्वा दत्तं ॥ आहितं आधिरूपेण न्यस्तं ॥ क्रीतं मूल्यं दत्वा गृहीतं ॥ एवं
चेदं राज्यं कैकेय्यै आधिरूपेण दत्तं विक्रीतं वेतिभावः ॥ २८ ॥ उपाधिः प्रतिनिधिः ॥ जुगुप्सितत्वं च स्वस्य तत्समर्थत्वात् ॥ असमर्थे हि कर्तरि सविहितः ॥ उक्तौ कृतौ च युक्त

॥ २०९ ॥

अथोत्थाय जलं स्पृष्ट्वा भरतो वाक्यमब्रवीत् ॥ शृण्वंतु मे परिषदो मंत्रिणः शृणुयुस्तथा ॥ २४ ॥ नयाचे पितरं राज्यं नानुशासामि मात
रं ॥ एवं परमधर्मज्ञं नानुजानामि राघवं ॥ २५ ॥ यदित्ववश्यं वस्तव्यं कर्तव्यं च पितुर्वचः ॥ अहमेव निवत्स्यामि चतुर्दशवने समाः
॥ २६ ॥ धर्मात्मा तस्य सत्येन भ्रातुर्वाक्येन विस्मितः ॥ उवाच रामः संप्रेक्ष्य पौरजानपदं जनं ॥ २७ ॥ विक्रीतमाहितं क्रीतं यत्पित्रा जी
वतामम ॥ न तल्लोपयितुं शक्यं मया वा भरतेन वा ॥ २८ ॥ उपाधिर्न मया कार्यो वनवासे जुगुप्सितः ॥ युक्तमुक्तं च कैकेय्यापित्रामे सुकृ
तं कृतं ॥ २९ ॥ जानामि भरतं क्षांतं गुरुसत्कारकारिणं ॥ सर्वमेवात्र कल्याणं सत्यसंधे महात्मनि ॥ ३० ॥ अनेन धर्मशीलेन वनात्प्रत्या
गतः पुनः ॥ भ्रात्रा सह भविष्यामि पृथिव्याः पतिरुत्तमः ॥ ३१ ॥ वृत्तोर राजा हि कैकेय्यामयातद्वचनं कृतं ॥ अनृता न्मोचयानेन पितरं तं
महीपतिं ॥ ३२ ॥ इत्यार्षे श्रीम० अयो० एकादशोत्तरशततमः सर्गः ॥ १११ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

त्वंवरूपकृणापाकरणार्थत्वा
त् ॥ बहुपकारकत्वाच्चातस्तस्याः मातुस्तस्य पितुश्च वचनमवश्यमेव कार्यमिति शेषः ॥ अयुक्तवादित्वे हि गुरोरप्यवलिप्तस्येत्यादिन्यायविषयत्वं स्यादिति भावः ॥ २९ ॥ अ
त्र भरते सर्वमेव कल्याणं राज्यपरिपालनादिरूपं संभावयामीति शेषः ॥ ३० ॥ ३१ ॥ तद्वचनं कैकेयीवचनं मोचयानेन मोचयमानेन एवं मदुक्तकरणेन त्वमपि पितरमनृ
तान्मोचयेति ध्वनितं ॥ ३२ ॥ इति रामाभिरामेश्रीरा० रा० ति० वा० आ० अयो० एकादशोत्तरशततमः सर्गः ॥ १११ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

अ० का०

॥ २०९ ॥